

Svätá Barbora

Pred niekoľkými dňami sme slávili sviatok sv. Barbory. Napriek tomu, že o jej živote vieme málo, západná cirkev ju radí k 14 pomocníkom v núdzi a východná cirkev jej priznáva titul „veľkomočenica“. Podľa Synaxára, knihy, ktorá v byzantskej cirkvi obsahuje životopisy svätých, ktoré sa čítali na bohoslužbe v deň ich spomienky, Barbora žila v dobe cisára Maximiána (284 – 305) v Heliopolise pri Hellésponte, dnešných Dardanelách. Bola jediným dieťaťom bohatého muža, ktorý sa volal Dioskoros. Tomuto nebolo nič pridrahé pre jeho dcéru. Ochraňoval ju, obsypával darmi a staral sa o dobré vzdelanie. Keď sa raz musel vydať na dlhú cestu, nechal Barboru zamknúť do veže, lebo chcel zabezpečiť, aby sa jej v čase jeho neprítomnosti neprivodila nejaká škoda. Tam sa stalo niečo neočakávané: nadaná a vzdelaná mladá žena začala uvažovať nad stvorením a takto dospela k viere v kresťanského Boha Stvoriteľa. Otcovi sa už žiadnymi prostriedkami prehovárania nepodarilo odhovoriť Barboru od tejto viery. Tak ho to rozzúrilo, že svoju dcéru nechal odsúdiť na smrť a vlastnoručne ju sťal. Barborino svedectvo dodalo odvahu ďalšej mladej žene, ktorá sa volala Juliána, aby sa prihlásila ku Kristovi. Aj ju mučili a sťali. Keď obidve podstúpili mučenie, Dioskora – takto to rozpráva legenda – zabil blesk.

Vo veľkej úcte mali svätú Barboru baníci. Ich namáhavá práca v podzemí je paralelou so životom Barbory v uzavretom priestore veže, ťaženie rudy zo žíl sa zas dá prirovnať k vysekávaniu okna vo vežovom múre. Na jej sviatok sa v banských mestách a obciach konali banícke sprievody a slúžili sa omše. Za svoju ju však považujú aj hutníci, hrobári, stavebníci, zvonári, delostrelci. Na obrazoch a sochách spoznáme sv. Barboru podľa jej typických atribútov. Zobrazovaná býva v prepásanom dlhom rúchu s korunou na hlave, v ruke najčastejšie s miniatúrou vežičky s tromi oknami, s kalichom a hostiou, s mečom, prípadne s baníckymi nástrojmi.

Čo nám hovorí príklad Barbory? Žiaden človek – aj keby bol akokoľvek blízky – nemá právo nanucovať druhému svoje želania a predstavy a predpisovať mu svoj spôsob života. Barbora ukazuje, že za svoju dôstojnosť ženy a človeka nevďačí človeku, ale jedine Bohu, svojmu Stvoriteľovi. Skrze svoj kríž Ježiš vyslobodil ľudí z ich odcudzenia a priviedol ich k slobode Božích detí. Viera v Boha je pre Barboru cestou, ktorá vyvádza z núdze a vedie k životu.

Barbora je vzývaná ako orodovníčka, keď sú ľudia vystavení nebezpečným situáciám. Lebo ona sama podstúpila pre svoju cestu s Bohom nebezpečnú situáciu a odporovala všetkým pokusom odradiť ju od viery. Zostala verná svojmu svedomiu a svojmu presvedčeniu napriek ponižovaniu, mučeniu a hrozbe smrťou. Svedectvo Barbory a všetkých ďalších mučeníc a mučeníkov je požehnaním pre svet. Ukazuje, že cesta viery a svedomia je cestou k takému životu, ktorý Boh zamýšľal pre človeka

Otázky:

1. Kde žila sv. Barbora?
2. Kto si ju zvolil za patrónku?
3. S akými atribútmi býva zobrazovaná na obrazoch?

Úlohy:

1. Na príhovor sv. Barbory sa pomodlite za ženy, ktoré sú týrané a v ohrození života.